

Jaké je evangelické pojetí půstu?

O době postní se můžeme informovat ve druhém dílu naší Agendy str.100. Dvě třetiny jsou věnovány půstu v minulosti. K současnosti se odkazuje takto:

Dobu postní máme přijmout jako výzvu k zápasu s hříchem a přípravu na Kristovo vítězství. Půst může pomoci rozpoznat a vyznat vlastní hřích.

Stává se příležitostí připomenout závazek křestní smlouvy v životě každého pokřtěného.

V době postu je na místě navštívit nově pokřtěné, konfirmované a pozvat je ke stolu Páně o velikonočních svátcích.

Sborům, které se pod tíhou vin propadají do malomyslnosti a pocitu bezmoci, se postní období může stát časem upevnění víry v milosrdenství Hospodinovo, časem obnovy a nových vztahů.

Tak nás inspiruje bohoslužebná kniha naší církve. A jak to skutečně vypadá? V každém sboru naší církve asi trochu jinak, často rozpačitě. Myslím, že českobratrské evangelické pojetí půstu neexistuje. A pokud ano, tak je velmi roztržité a proto těžko popsatelné.

Co s tím? Máme vůbec touhu s tímto stavem něco dělat? Nevím. Já osobně takovou touhu nemám... I když, pustit se do toho, k čemu inspiruje Agenda...

Daniel Ženatý
farář v Pardubicích
(Bratrstvo 3/2002)

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

satellite **1-416**

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

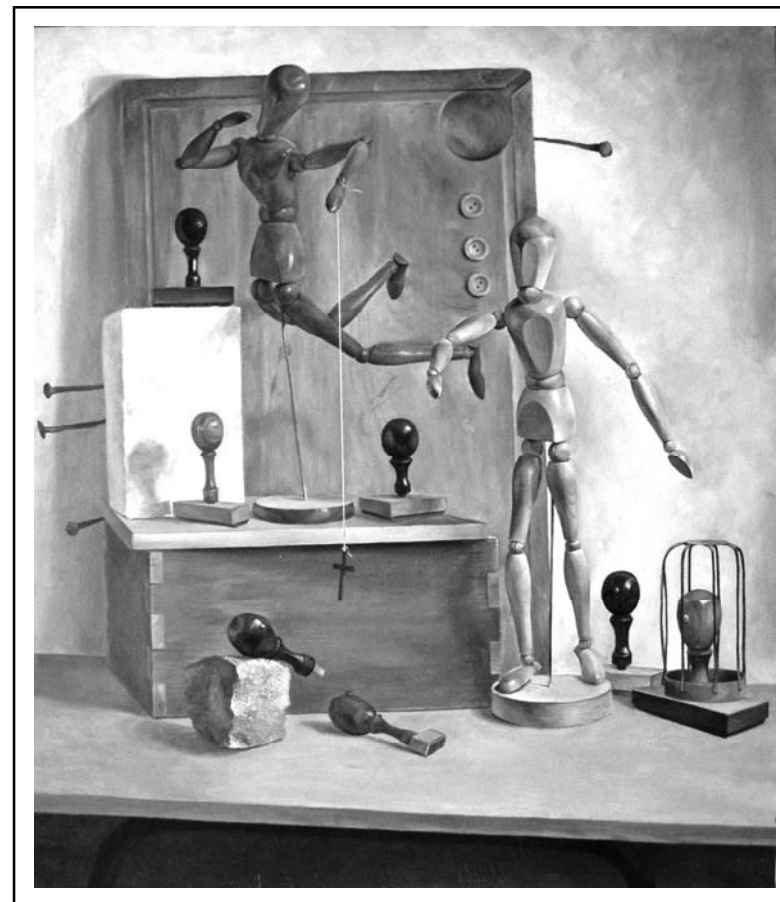
www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulská 1
Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,
<http://vrsovice.evangnet.cz>; Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo
Návrh obálky: Ondřej Rada; Odpovědný redaktor: Ing.Jiří Ort; Náklady na jeden výtisk: 11,50,- Kč

katakomby

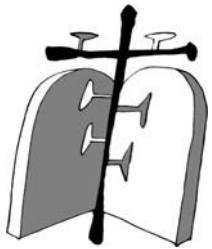
Sborový dopis Vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

● Vojtěch Rada: „Zátiší s Pašijemi“, 2002 ●

Březen 2007

Soudím, že utrpení nynějšího času se nedají srovnat s budoucí slávou, která má být na nás zjevena. Ř 8,18

Milí přátelé,

jsme na začátku postního období. Kratičké slovo z pera faráře Daniele Ženatého k němu najdete na jiném místě sborového dopisu. My se obrátíme k textu Janova evangelia, ke kterému vás zvou i na setkáních na biblických hodínách. Dnes se ocitáme v 9. kapitole, na cestě s Ježíšem do Jeruzaléma, kde vidíme slepého člověka – od narození. Úděl, trest? Čím se stalo, že je zcela mimo život? Nešťastný člověk, o kterém se neodvažují říci, jestli ještě doufal, že se v jeho životě něco změní. Neodvažují se říci, jestli doufal v Boží milost, která by se objevila v jeho životě. A najednou zaznívá podivuhodné tvrzení – tento člověk je v centru Božího jednání. To je slovo, se kterým Ježíš přistupuje k nešťastnému člověku. K tomu, který nemá pro nikoho cenu – vždyť nemůže přinášet nic církvi ani společnosti. Ne – tento člověk je v centru Boží pozornosti! Jak podivuhodné – a jak nám to stále nedochází – při pohledu na životy těch druhých, ale i při pohledu na ten život náš.

Jsme na začátku postního období a snažíme se vnímat, snažíme se rozpoznat skutečnost o svém životě a zároveň naslouchat Boží naději. Snažíme se a přitom se setkáváme s nedostatkem odvahy, nedostatkem lásky, nedostatkem víry, s nedostatkem naděje. A ta Boží naděje je tak obtížně uchopitelná. Víra v toho Ježíše z Nazareta přetavená do života, který je kolem nás, života praktického, s lidmi, kteří potřebují pomoc, s lidmi, kteří mají jiné důrazy víry, s lidmi, kteří víru vůbec nemají, s lidmi, které máme rádi i s těmi, kteří nám jsou nepříjemní. Život bez nánosů pozlátek lidských výmluv, které mohou znít tak svatě. Uvědomuji si to vždy při přímluvných modlitbách při nedělních bohoslužbách - kolik jen si neuvědomuji věci, které vnímají ostatní, na kolik lidí jsem zapomněl, na které ostatní myslí - a jsem tak vděčný, že mi alespoň na chvíli ti druzí otevírají oči a uši.

Před slepým mužem se objevil Ježíš. Výsledek tohoto setkání je nevyslovitelný – nevidomý muž vidí. A nejen to – on na tuto skutečnost reaguje – jde a svědčí o tom, co se mu stalo. Svědčí a raduje se ze života, který se před ním otevřel. Ponechám stranou jiný rozměr příběhu, kdy se lidé zlobí! kvůli tomu že se tento člověk uzdravil mimo povolené mantinely, že tento muž nezůstal tak, jak byl, protože tady teď dělá zmatek ve všem, co bylo tak pěkně srovnané do lidských systémů. Zůstanu u radosti toho muže, který prohlédl a teď najednou smí vnímat věci, o kterých před tím neměl ani tušení. Zůstanu u radosti ze života jako Božího daru. Jdeme vstříc Velikonocům. Jdeme společně obdobím postu, obdobím vnitřní pokory a očekávání. A jdeme vstříc setkání, které jediné nás může otevřít pro život. Jsem rád, že se na toto setkání a z tohoto setkání smíme těšit společně.

Jiří Ort

Zůstává tedy otázka, zdali je při takové rozmanitosti až protichůdnosti starozákonních výpovědí Bůh ještě vůbec pochopitelný. To je tématem poslední kapitoly: „Vedle Boha, který uzavírá se svým lidem smlouvu, a tak určuje pravidla hry, nám hebrejská Bible ukazuje téhož Boha, jak jedná překvapujícím způsobem a je schopen zpochybnit jakoukoli lidskou dogmatizaci svých pravidel.“ (115).

Tato útlá knížka, na rozdíl od „tradičních teologií Starého zákona“, které se soustředí na díla božího stvoření, vyvedení z Egypta, uzavření smlouvy, prorocká napomenutí a pod., se zaměřuje na ty stránky Boha, které nás „pohoršují“. Autorovi jde mimo jiné o to, ponechat Starému zákonu při jeho četbě autonomii i u těchto „překvapivých“ výpovědí. „Žádný z novozákonních spisů by neměl nahradit Bibli hebrejského národa“ (120). Stejně otázky, které si autor klade o Starém zákoně, by mohly být položeny také o Novém. „Hebrejská Bible, stejně jako Nový zákon nás upozorňují, ... že biblického Boha není možné omezit na „dobrého Boha“. (121)

Römerova kniha tak může být výzvou k novému čtení a promyšlení nejen starozákonních textů, ale potažmo i naší víry a našich představ o Bohu. Tyto představy by neměly být primárně utvářeny vybroušenými dogmatickými koncepcemi, ale vstupem do rozhovoru, který probíhá na stránkách Bible. K tomuto vstupu je předložená kniha výborným pozváním.

-luk-

Zimní Křížlice - mladší mládež

Tak jako každý rok, i letos se konaly v Křížlicích biblické kurzy. Přiblížím vám pouze jeden a to z toho prostého důvodu, že jsem na jiném nebyl. Tak tedy biblický kurz pro mladší mládež, Křížlice, zima 2007. Letošní kurz vedli tak jako minulý Filip Keller a Miki Erdinger. Změna byla pouze v tom, že to nebyl Miki dredatý, ale Miki ostříhaný. Tito dva pánové v Křížlicích zajišťovali organizaci a nebiblický program. Ten byl velmi zajímavý, téma Sedm smrtelných hříchů. Byl to spíše debatní program, každý mohl projevit svůj názor, aniž by po něm někdo hodil židli. Druhý program biblický vedla mladá farářka z Liberce Tabota Landová s tématem Ježíšovy zázraky, jak si je máme vykládat. Taktéž velmi zajímavé. Na program dne také patřily večerní hry, pokec v kečárně, a zábavné procházky. No a samozřejmě jídlo, že!? O to se měla starat Bianka Šimečková, jenže ji skolila nemoc. Tak zaskočil Michal Samiec a taky Miki s Filipem měli možnost ukázat, že vařit umí. Je jen škoda, že si tam nebyl taky, docela si nám chyběl, to ti povím.

Honza Ort

Skrytý Bůh

Lukáš Klíma: recenze

Römer, Thomas: Skrytý Bůh – Sex, krutost a násilí ve Starém zákoně. Mlýn, Jihlava 2006.

Útlá kniha lausannského starozákonníka, prof. Thomase Römera, vychází z přednášek „Několik otázek o Bohu Starého zákona“, které pronesl v roce 1996. Jak napovídá podtitul knihy (Sex, krutost a násilí ve Starém zákoně), půjde o témata, která činí čtenářům Starého zákona nejčastěji potíže. Autor se snaží odhalit dobové pozadí (historické a kulturní okolnosti) problematičtějších starozákonních textů a představ a napomoci tak k jejich porozumění.

Český překlad, který pořídil odborný asistent na katedře Starého zákona ETF UK, Dr. Jan Dušek, vychází z druhého vydání francouzského originálu, který je oproti prvnímu rozšířen o kapitulu, která se jmenuje: Je Bůh násilný a pomstychtivý? Český čtenář tak dostává do rukou velmi přehledný, čtivým stylem podaný, stručný a poučený vhled do většiny námětů, které v minulosti vedly k odmítání Starého zákona a Boha, který se v něm představuje.

Popírání starozákonního Boha není novodobý fenomén, v dějinách křesťanství se táhne od Markiána ve 2. stol. až po německou teologii 19. a 20. stol. Samotný název knihy „Skrytý Bůh“ naznačuje, že zde svou roli sehrála špatně pochopená luterská teologie, založená na protikladu odtahitého Boha (starého) zákona a Boha zjeveného v Ježíši Kristu, jak ho představuje evangelium. Zde by bylo namístě zmínit proroka Izajáše 45,15 - „Věru, ty jsi Bůh skrytý, Bůh Izraele, spasitel“. Právě tento „skrytý Bůh“ je zároveň spasitelem.

V úvodu kniha představuje vývoj starozákonní víry po jednotlivých historických etapách od doby předmonarchické, přes „národního Boha“ doby královské a rozhodující moment pro víru Izraele, kterým byl babylónský exil, až po dobu „velké syntézy“, která nastala v době Ezdráše. V různých obdobích se řeč o Bohu měnila a tato rozmanitost je na stránkách Starého zákona zachycena ve vzájemném rozhovoru.

První až čtvrtá kapitola vždy v mnoha aspektech řeší jednu základní otázku: Jaký je Bůh? 1. Je Bůh muž? 2. Je Bůh krutý? 3. Je Bůh despota a válečník? 4. Je Bůh násilný a pomstychtivý? Mnohé starozákonní texty jakoby na tyto otázky odpovídaly kladně, Bůh je v nich skutečně takto představen. Prof. Römer ukazuje, jak tyto texty mluví o Bohu v metaforách, jak vlastně tematizují mnohé lidské vlastnosti a jednání, jak přebírají ideologické koncepty z okolí Izraele, jak se prolínají s představami protikladnými a jak tedy Boha nelze uzavřít do žádné systematické koncepce.

Zpráva o životě sboru za r. 2006

Rok 2006 začal v našem sboru odchodem ses. Marty Blechové. A loučení se členy sboru pokračovalo – zemřela ses. Jiřina Batíková, sestra Věra Beladová, bratr Václav Jindra, Zdeněk Prokopec.

V minulém roce jsme v našem sboru uvítali nové členy – manžele Varvaru a Zbyňka Jechovi, manžele Petru a Michala Opočenské a sestru Michaelu Otterovou. Zároveň se z našeho sboru odstěhovala rodina Kolafova do sboru v Radotíně. Narodila se další miminka – radostnou událost jsme prožívali se ses. Danielou Vizinovou, které se narodil syn Samuel a se ses. Michaelou Otterovou, které se narodila dcera Taťána.

Se stejnou radostí, s jakou jsme přivítali nová miminka, jsme byli v našem sboru přítomni několika křtům – pokřtěna byla Rut Jungwirthová, Judita Vymětalová a Matyáš Rada.

Při ohlížení za minulým rokem se budu opakovat – chtěl bych poděkovat všem, kdo nelitují času pro práci ve sboru. Všichni si uvědomujeme, jak náročné je stíhat všechny úkoly, před které jsme postaveni, všichni víme o naší odpovědnosti v rodině, v práci i ve společnosti a že právě tam nás vede evangelium, že nás tam učí žít. Život ve sboru a v církvi je jakoby služebný – ale je nutný. Udržet rovnováhu tak, abychom na sborové společenství nezapomínali, ale zároveň život v něm nebyl samostravitelný, je obtížné. A já děkuji všem, kdo službu ve sboru a v církvi nevzdávají a toto napětí tak prožívají. Děkuji všem členům staršovstva, učitelům nedělní školy, varhaníkům a ostatním, kteří doprovázejí náš zpěv při bohoslužbách, všem, kdo uklízejí naše sborové prostory a pečují o malá pohoštění po bohoslužbách nebo připravují občerstvení při rodinných nedělích, členům redakční rady Katakomb, všem, kdo organizují a účastní se vánoční hry. Sem vlastně patří i díky všem, kdo se zajímají o život církve četbou i podporou církevního tisku.

Do sborového života čím dál víc patří setkání v Horoušánkách u Jelínků. K již tradičním červnovým setkáním velice široce pojaté střední generace Jelínkovi iniciovali novou tradici zářijových setkání seniorů. Do stejné kategorie nesmírně potřebných možností setkání patří pobyty ve Strážném, které se v loňském roce konaly v zimě i v létě. Zároveň jsme spolu s Mikulášem Vymětalem učinili pokus o víkendové setkání, který by se dalo nazvat duchovní obnovou. Šlo o akci nejen sborovou. Byl to začátek, sešlo se nás malinko, uvidíme, bude-li zájem o pokračování. Zájem zůstává o sborové výlety – tentokrát ho Luboš Venclů nasměroval do Západních Čech. Jsme za tuto sborovou tradici velice vděční.

Výjimečnou událostí s ekumenickým rozměrem byl krátký pobyt v Taizé, který zorganizoval Michael Otrisal.

Chtěl bych velice poděkovat sestře kurátorce Magdě Jelínkové, která iniciovala i zorganizovala akci setkání konfirmandů z let 1966 až 1990. Byla to možnost kontaktu lidí, kteří prožili v našem sboru krásné chvíle a bylo vidět, že na ně rádi vzpomínají.

V roce 2006 se začala scházet nová skupina konfirmandů, kteří budou konfirmováni v první adventní neděli r.2007. Mládeže se scházela stabilní skupinka, svého zástupce má i v Seniorátním odboru mládeže a vedle svých klasických setkání se setkávala se skupinou mládeže na Žižkově II, Vinohradech a naposledy i na Jarově. Osobně bych byl vděčný, kdyby se nás více účastnilo akcí mimo sbor – ať už našich, seniorátních nebo celocírkevních.

„Třicátnická“ generace v minulém roce trochu hledala svou formu scházení. Byla milá setkání mimo sborové prostory a ke konci roku se ukázalo, že o pravidelné schůzky stojíme a začínají se znovu rozjíždět.

Schůzky seniorů jsou již tradičně chvílemi s milou, vstřícnou atmosférou, ve které se všichni cítí dobře. Právě tato generace na sebe hodně myslí a její členové o sobě navzájem vědí.

V roce 2006 jsme si připomněli 10. výročí pobytu našeho sboru v prostorách v Tulské ulici a uspořádali jsme při této příležitosti malou oslavu. Synodní senior br. Joel Ruml nemohl přijmout naše pozvání při této slavnosti a rád nabídl ke službě Slova svůj první volný termín na 24.12. V rámci výročí byla připravena výstava fotografií ze života sboru. Děkuji všem, kdo se na přípravě slavnosti jakkoliv podíleli i všem, kdo přišli.

Po celý minulý rok probíhala jednání s Městskou částí Prahy 10 o formě nové nájemní smlouvy. Tato akce pokračuje, v roce 2007 musíme už smlouvu uzavřít.

Chtěl bych vyjádřit potěšení, že se v našich prostorách schází gospelový soubor Rainbow gospel. Rádi tomuto seskupení propůjčujeme prostory a máme radost z toho, jak se jim práce daří. Považujeme ji za velice důležitou. Dalším, kdo využívá naše prostory jako zkušebnu, je mládežnická hudební skupina Jakuba a Honzy Ortových.

Nechci zapomenout ani na aktivitu, která je čím dál tím více součástí našeho sborového společenství. Je to Obchůdek Jednoho světa, založeného v rámci hnutí Fair trade, ve kterém se čím dál tím více angažuje sestra kurátorka. Osobně mám z tohoto propojení se sborovým životem velikou radost a jsem za něj vděčný.

Na tomto místě bychom mohli uvést mnoho projevů živosti našeho společenství. Za zvláštní důraz a poděkování stojí obětavost všech vás, která se objeví v číselné podobě ve zprávě o hospodaření sboru. Není to zanedbatelná část života sboru - finanční obětavost vyjádřená ve sbírkách nebo v saláru, je zřetelným projevem důvěry ve smysl existence tohoto sborového společenství.

Na závěr se tak znovu vracím k úvaze o smyslu sboru – tedy i ke smyslu církve v naší společnosti. Hledáme – hledáme nové formy, protože život současné doby je časově i jinak náročný. A přece i ve chvílích, kdy máme pocit, že se ve sboru děje méně, že bychom chtěli, aby byl sbor viditelnější, aby bylo víc zřetelné, že je to dobré společenství, že má jeho existence důležitost – tak naše společenství má smysl. Ne v projevech organizovaných akcí – i když z nich máme radost, ale v tom, že jsme tu ujišťování o hodnotě života, který dost často v tomto světě prohrává. Že jsme tu povzbuzováni zvěstí, že pro tento život šel na kříž Boží Syn

Recepty 27 Virginský koláč Velků

Koláč, na který přinášíme recept, přivezla Iva do Strážného. Měl ohromný úspěch, kdykoliv nám Iva nabídla, po koláči se zaprášilo. Proto jsme ji poprosili, aby napsala, jak koláč udělat. **M.O.**

V receptu se používá míra „hrnek“, z čehož plyne, že je původem ze států. Na jeden plech s hlubším okrajem nejlépe vychází hrnek objemu asi 200 – 250 ml.

3 ½ hrnku neloupaných jablek nakrájíme na malé kostičky a smícháme s 2 hrnky cukru krystal, necháme nejméně 10 minut stát.

Mezitím smícháme ve velké míse

- 3 hrnky hladké mouky
- 1 lžičku muškátu
- 1 lžičku skořice
- 2 lžičky sody bikarbony (ne prášek do pečiva!)
- 2 celá vejce
- 1 celé rozpuštěné máslo
- 1 hrnek lámaných ořechů
- 1 sáček rozinek.

Smícháme s jablky a pečeme asi hodinu, je lepší koláč trochu přepéct. Po vychladnutí jej potřu čokoládovou polevou. Dlouho vydrží.

Iva Jungwirthová

Recepty předávejte Marii Ortové buď osobně (v kostele), nebo e-mailem (ortova@jabok.cuni.cz).

Milí přátelé, stane se Vám, že někdy nemůžete doma nalézt sborový dopis či aktuální sborový program nebo byste rádi svým známým představili náš sbor alespoň na dálku...? Pak neváhejte využít technických vymožeností dnešní doby a směle navštěvujte naše pravidelně aktualizované sborové internetové stránky: **-red-**

<http://vrsovice.evangnet.cz>

Schůzka třicátníků 24. ledna 2007

Sešli jsme se u Ortů v osm hodin večer v jednom z mála zimních dnů v tomto roce. Praha byla pokryta čerstvým sněhovým příkrovem.

Postupně se nás sešlo třináct: Pavel Jungwirth, Ortovi, Pavel Urban, Tomáš a Lenka Vokatí, Lukáš Klíma, Hanka Gottwaldová, já, Iva Jungwirthová, Magda Jelínková, Tomáš Růžička a host večera – farář sboru Žižkov II Jaromír Strádal. (+ *opozdílý příchozí, jistý O.R., tzn. 13+1= pozn.red.*)

Schůzka začala společnou písní. Pak jsme po řadě mluvili o tom, co jsme od poslední schůzky v prosinci minulého roku prožili tak hezkého, že nám to utkvělo v paměti. Nejvíce na mne zapůsobilo vyprávění Jiřího Orta, Tomáše Růžičky a Pavla Jungwirtha. Jiří mluvil o tom, kolik radosti mu přinášejí jeho synové svou vynalézavostí při vymýšlení vánočních dáreků. Tomáš Růžička se zmínil o vzpomínkách na Chartu v souvislosti s letošním výročím. Mluvil o televizním pořadu „Ženy charty“, který ho velmi zaujal - dozvěděl se tam mnoho věcí, které neznal. Pavel Jungwirth vzpomínal na nedávnou služební cestu na Nový Zéland a na sólový výstup do tamějších velehor.

Pak začala hlavní část programu. Host večera Jaromír Strádal mluvil o svých farářských zkušenostech. Nejvíce vzpomínal na své skoro desetileté působení ve sboru ve Vrchlabí. Mluvil o dlouhodobé historii sboru, předchozích farářích i o zážitcích z vlastního působení.

Pohodová, až trochu ospalá nálada zimního večera se změnila jako mávnutím kouzelného proutku v okamžiku, kdy se náhodou dostal k problému rozvodu a k otázce kazatelské služby rozvedených farářů. Následovala více než hodinová bouřlivá diskuze. Do řeči jsme si sice neskákali, ale mnoho nechybělo. Velmi rychle byla zformulována dvě stanoviska. První názor byl ten, že rozvedený farář má být bez ohledu na další okolnosti na určitou dobu vyloučen z kazatelské služby. Druhý názor byl ten, že správná je dosavadní praxe, tj. jednotlivé případy jsou posuzovány příslušnými seniorátními výbory. Pokud si vzpomínám správně, poměr názorů byl 4:5. Názory ostatních se mi nepovedlo pochopit.

Diskutovali bychom až do rána, ale pomyšlení na zítřejší pracovní den nás donutilo k odchodu. Rozloučili jsme se s pohostinnými Ortovými a vydali se zasněženou Prahou na náměstí Míru.

Pavel Staroba

a v Jeho vzkříšení jsme ujišťováni, že tento život má budoucnost. Jestliže tu nacházíme povzbuzení a motivaci pro vstřícný, otevřený život naplněný službou v lásce a odpuštění, tak to není vůbec málo. To, že jsme měli na mnohé věci méně času neznamená, že nám společenství tohoto sboru neleží na srdci i s jeho posláním. O tom jsem hluboce přesvědčen a věřím tomu.

V Praze 24.2.2007

Jiří Ort

Pololetní prázdniny ve Strážném

V obvyklém čase na obvyklém místě, zkrátka o pololetních prázdninách ve Strážném v Krkonoších. Ano, sjeli jsme se už po x-té, přičemž za x po těch letech nedovedu dosadit konkrétní číslo. Ale myslím si, že pokud už není větší než deset, tak se mu velmi přibližuje. Jestli si dobře pamatuji, tak poprvé to bylo v roce 1995, ale několikrát jsme vynechali. Letos chalupa praskala ve švech, za tři dny se nás vystřídalo 38. Pravda, někteří přijeli třeba jen na jednu noc, ale většina na dva až tři dny. Vzhledem k letošní mírné zimě nebylo jasné, jestli pojedeme na klasické zimní Strážné nebo budeme nuceni pobyt označit jako jarní. Byl ale zimní a na své si přišli lyžaři, běžkaři, zkušení, ale i novopečení snowboardisté a nakonec i několik pěších výletníků. Prostě každý si přišel na své. Každý si dělal svůj program, přesto jsme ale byli téměř stále spolu – potkávali jsme se na parkovišti, vleku, v hospodě, na cestě od chalupy a k chalupě a samozřejmě v chalupě. Hodně jsme povídali, vzpomínali, plánovali, hráli hry, zpívali, smáli se, jedli, odpočívali, četli a bylo nám dobře. Zaznamenali jsme jednu výraznou změnu, přijeli i starší mládežníci, nad námi mazáky ze Strážného byli letos možná ve většině. Snad je neodradilo naše věčné vzpomínání - na to jaké to bylo, když my jsme chodili do mládeže, jaké to bylo, když naše děti byly malinké a na horách jsme je vozili na sáňkách, učili lyžovat, pořádali karnevaly na sněhu.

Leccos se za ty roky změnilo, ale k naší radosti pobyt ve Strážném zůstává. Doufáme, že v Krkonoších budeme moci být společně zase za rok, o prázdninách se totiž tentokrát chystáme na sborový pobyt na Vysočinu.

Marie Ortová

Vyrovnaní s minulostí

Opět se mluví o vyrovnaní - nevyrovnaní církve s její hříšností. V neděli jsme četli z Nehemiáše, jak se Izraelité káli po návratu z babylonského zajetí. Uvědomili si, že příčinou jejich neštěstí bylo odvrácení se od Hospodina. Proto se k Hospodinu obrátili. Bible od začátku mluví o milosrdném Bohu. Židé vypravují dětem o svých nejstarších předcích a nezamlčují jejich pády: „Děti, i když se snažíme žít dobře a statečně, někdy podlehneme strachu, někdy se neptáme Hospodina, nedáme na něj, a pak selžeme. Ale, děti, nikdy nezapomeňte, že Boží přátelství nepadá naší nevěrností, ale stojí na Boží věrnosti. Kdyby Adam a Eva nesváděli svou vinu na druhého, mohli zůstat v ráji. Abraháma si velice vážíme, byl statečný, vzpomínáte třeba, jak osvobodil zajatého Lota a jeho lidi, ale i Abrahám se někdy bál a provinil se proti naší praprababičce Sáře, ta byla nějaký čas dokonce v harému faraóna a podruhé u Abimeleka. Děti, každému se může stát, že padne, i spravedlivý sedmkrát denně hřeší. Náš veliký praotec Jákob si někdy pomáhal lstivostí, než poznal, že za ním stojí Bůh a nemá, lsti zapotřebí. I Jákobovi synové se dopustili zločinů, a přece je Bůh neodepsal. Náš svatý král David spáchal velké zločiny, ale hned přiznal svou vinu, mohlo mu být odpuštěno a mohl dál kralovat. Děti, v nouzi poznáte přítele a Bůh je největší přítel, nabízí pomoc každému hříšníkovi, když se snaží napravit chybu.“

Ježíš v Nazaretě četl z Izajáše: „Mesiáš přichází propustit zdeptané na svobodu...“ Nedošlo k tomu. Zbožní zapomněli na kajicnost z Nehemiáše. K přijetí svobody a jejímu udržení je třeba obrácení se k Bohu!

„Vaši otcové nepřijímali proroky, myslíte, že vy přijmete Mesiáše?“ Kdyby se Ježíš nebránil, dokonali by vraždu. Platí o nich: „Stavíte náhrobky prorokům, zdobíte pomníky spravedlivých a říkáte: „Kdybychom my byli na místě svých otců, neměli bychom podíl na smrti proroků. Posílám vám proroky a učitele moudrostí; a vy je budete zabíjet a křižovat, budete je bičovat a pronásledovat.“ (Srov. Mt 23, 29-34)

Zbožní židé vodili vnoučky na poutě k hrobům proroků, ale už jim nefikali: „Děti, snést proroka není lehké, váš dědeček donášel na proroka a já jsem po něm házel kamením. Buďte moudřejší než my, naslouchejte víc slovu Božímu.“

Pokládáme za správné, aby nacisté přiznávali dětem: „Uvěřil jsem Hitlerovi, byl jsem v SS, byl jsem v nacistické straně“ a komunisté: „Byl jsem v KSČ, milicionář, v StB ...“ Proč jsme na sebe méně nároční? Naše maminka nám říkávala: „Děti, budeme si říkat pravdu“ a „Neberte si příklad z toho, co s tatínkem děláme špatně“.

Ježíš si získal naše srdce, obdivujeme jej a chceme se mu podobat. Víme, že všechno, co jsme řekli a mysleli si o druhých, může vyjít na veřejnost. Dá se tomu předejít, Ježíš nám radí: „Mějte se na pozoru před kvasem farizeů, to jest před pokrytectvím. Nic není zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude jednou poznáno. Proto vše, co jste řekli ve tmě, bude slyšet na světle, co jste šeptem mluvili v tajných úkrytech, bude se hlásat ze střeš.“ (L 12, 1-3) „Přinášíš-li svůj dar na oltář a tam se rozpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar.“

Dohodni se se svým protivníkem včas, dokud jsi na cestě k soudu, aby tě neodevzdal soudci a soudce do vězení.“ (Mt 5, 23-25)

„Jestliže proti tobě bratr zhřeší sedmkrát za den, a sedmkrát k tobě přijde s prosbou: „Je mi to líto“, odpustíš mu!“ (L 17, 4)

Naše spolupráce se zlem nebude promlčena. Ježíš nepřišel s tlustou čarou, ale vyhledává hříšné. Na naše selhání nejsme sami. Zavraždili jsme Mesiáše a Bůh na nás nezanevřel. Apoštolové selhali a sami to o sobě rozhlásili po celém světě. Nikdo nic netulal.

Nám, kteří zakoušíme milosrdenství Boží, je lehčí přiznat nevábnou pravdu o sobě. Jsme posilováni svátostmi a očišťováni Božím slovem („pravda vás osvobodí“, srovnej J 8, 32). Máme být: „Světlem, solí a kvasem“. Víme o statečnosti mnohých (včetně manželek vězněných řeckokatolických kněží v 50. letech, vyhoštěných s dětmi do pohraničí, víme o těžkém pronásledování žen z Charty 77, atd).

Nepodceňujeme spolupráci s komunistickým režimem. Vím, že je mezi spolupracovníky StB rozdíl, ale nezlehčujeme svazky o jejich spolupráci. Někdo spolupracoval vědomě a někdo nevědomě (z naivních vytáhli k deco, zbytečné povídání škodilo jiným). Jediný estébák se mi nepřišel omluvit, ale nepřišel ani jediný kněz, který na mne donášel. Jakou zkušenost máte vy?

Každou chvíli spolupracujeme se zlem, někdy vědomě, někdy nevědomě. Od nacistů až po nás zlehčujeme své viny. Na jiné sočíme, ale v čem dáváme příklad těm, kteří neznají Boha?

Po válce někteří bez soudu hrozně zacházeli s Němci. Dnes nikdo nikoho nešíkanuje. Žaluje-li někdo na sebe, hned mu nabízíme pomoc a odpuštění.

Dodneška jsme poznamenáni minulým režimem, jsme přikrčení, předposranost se stala naší národní vlastností, nepřijemné věci zatajujeme.

Potřebujeme si přiznat pravdu a říkat ji dětem. Jinak je nepřipravíme na střet se zlem. Častokrát jsme mlčeli ke zlu. Potřebujeme se narovnat, zbavovat se strachu, pěstovat si statečnost, učit se z chyb jiných i vlastních, učit se, jak si vzájemně říkat pravdu bez vlastního povyšování.

Máme světlé i stinné stránky. Jsme církví hříšníků. Nechceme zneužívat Božího milosrdenství, ale můžeme je využít. Víme, že nejprve je třeba se omluvit oběti. Řidič se musí vyrovnat s poškozeným, nikdo jiný mu odpustit nemůže.

Německý spisovatel Günter Grass se až loni přiznal, že byl v mládí členem SS. Dost pozdě, ale přece jen. Až Jan Pavel II. se omluvil pravoslavným i protestantům za viny našich předků (ještě dlouho budeme napravovat chyby navržené za staletí). Ale jak ocenit vynucené pozdní přiznání varšavského arcibiskupa Wielguse o spolupráci s komunistickou bezpečností? (Po Katyni, Varšavě srovnané se zemí za 2. světové války, kardinálu Wyszyńském, po Jerzy Popieluszkovi ... Polští biskupové říkali kněžím: „Když budeš předvolán k výslechu, nikam nechoď, já si to se státní policií vyřídím“.) Kroutíme hlavou nad slovy pana arcibiskupa Sokola: „Za prezidenta Tisa bylo na Slovensku dobře.“ (Jak komu. Slovenská vláda Židy prodávala za marky německé říši).

V církvi jsme jeden hříšník vedle druhého (nejen těch, kteří sexualitou ubližují jiným, také mnoho bažících po kariéře víc než po dobrém jménu církve), neřídíme se slovem Božím a nesnášíme proroky.

V r. 1945 i v r. 1989 jsme dostali darem svobodu. Nekáli jsme se jako Izraelité po návratu z babylonského zajetí. Jejich poctivost je pro nás biblickým vzorem.

Bez obrácení se k Bohu svobodu opět neudržíme. Nestačí být v pravé církvi a chodit do kostela. I sv. Petrovi (mě také) se přičila Ježíšova slova: „Mesiáše nezabijí pohané, ale kněží, teologická fakulta a biskupská konference s papežem“ (Mesiáše nezavraždí pohané, ale starší, zákoníci, a velekněží). Jsme my, co se pokládáme za zbožné, Bohu nejnebezpečnější? Eliáš řekl (oproti nazaretským) jednu z největších modliteb: „Bože, nejsem lepší než naši otcové.“

Slovo Boží neomlouvá jediný hřích, ale ukazuje, že selhání je výzvou. Pravidla známe. Jsou pro nás výhodná. Jeden starý tesař říkával: „Řemeslník se pozná podle toho, jak se postaví ke své chybě.“ (převzato z časopisu *Getsemany* /Březen 07)

Václav Vacek, farář ŘKC v Letohradu